

■ میزان تولید برنج در داخل به طور مستقیم با میزان واردات این محصول ارتباط دارد و این موضوع از اهمیت بالایی برای کنترل قیمت این ماده غذایی مهم در سبد تغذیه خانوار ایرانی برخوردار است

برنج ایرانی در یک مزرعه کشاورزی در استان آذربایجان شرقی

برنج ایرانی در یک مزرعه کشاورزی در استان آذربایجان شرقی

میزان تولید برنج در داخل به طور مستقیم با میزان واردات این محصول ارتباط دارد و این موضوع از اهمیت بالایی برای کنترل قیمت این ماده غذایی مهم در سبد تغذیه خانوار ایرانی برخوردار است. در این ارتباط چند نکته کلیدی وجود دارد که باید به آنها توجه ویژه داشت.

۱- حفظ امنیت غذایی

تنظیم تولید برنج در کنار واردات، به تأمین امنیت غذایی کشور کمک می‌کند. افزایش تولید داخلی می‌تواند وابستگی به واردات را کاهش دهد و در مواقع بحران یا نوسانات بازار، کشور را در برابر کمبود مواد غذایی مقاوم‌تر کند.

۲- حمایت از کشاورزان

تعیین میزان تولید و واردات برنج به‌گونه‌ای که منجر به حمایت از کشاورزان داخلی شود، ضروری است. اگر تولید داخلی به‌خوبی تأمین شود، کشاورزان می‌توانند با اطمینان بیشتری به کشت برنج بپردازند و از ضررهای مالی ناشی از واردات بی‌رویه جلوگیری کنند.

۳- تنظیم بازار

تنظیم دقیق تولید و واردات برنج می‌تواند به کنترل قیمت‌ها کمک کند. اگر تولید داخلی به اندازه کافی باشد، نیاز به واردات کاهش می‌یابد و این امر می‌تواند از افزایش ناگهانی قیمت‌ها جلوگیری کند.

۴- کاهش وابستگی به خارج

تنظیم میزان تولید و واردات برنج کمک می‌کند تا وابستگی

«وطن امروز» اهمیت تنظیم واردات با میزان تولید داخل برنج را بررسی کرد

رنج بازار برنج

با توجه به کاهش ۳۰ درصدی تولید برنج در سال جاری میزان واردات برای تنظیم قیمت برنج اهمیت ویژه‌ای یافته است

برنج ایرانی در یک مزرعه کشاورزی در استان آذربایجان شرقی

به واردات کاهش یابد. این امر نه‌تنها در راستای خودکفایی اقتصادی قرار دارد، بلکه به تقویت تولید داخلی و ایجاد اشتغال نیز کمک می‌کند.

۵- مدیریت منابع طبیعی

تولید برنج نیازمند منابع آبی و خاکی است. با تنظیم تولید برنج و متناسب‌سازی آن با واردات، می‌توان از فشار بر منابع طبیعی کاست و به‌طور پایدارتری از این منابع بهره‌برداری کرد.

۶- توسعه پایدار

تنظیم تولید و واردات برنج به توسعه پایدار کشاورزی کمک می‌کند. با استفاده از روش‌های نوین کشت و مدیریت بهینه، می‌توان به افزایش تولید داخلی و کاهش نیاز به واردات دست یافت.

پس تنظیم تولید برنج در داخل کشور باید به‌گونه‌ای باشد که با میزان واردات این محصول هماهنگ باشد. این کار نه‌تنها به تأمین امنیت غذایی و حمایت از کشاورزان کمک می‌کند، بلکه به توسعه پایدار و مدیریت بهینه منابع طبیعی نیز می‌انجامد.

■ **وضعیت تولید برنج در کشور**

کشاورزان و تولیدکنندگان برنج اعلام کرده‌اند در سال جاری تولید این محصول با کاهش ۳۰ درصدی مواجه شده است. آنها بر این باورند که برای تنظیم بازار و جلوگیری از افزایش قیمت‌ها، نیاز به واردات برنج وجود دارد. در مقابل اما برخی دیگر معتقدند در این زمینه کمبودی وجود ندارد و واردات تنها منجر به هدررفت هزینه‌ها خواهد شد. این تناقض در

سطح زیرکشت و نیاز بازار

می‌شود در سال جاری حداقل ۲ میلیون و ۲۵۰ هزار تن برنج سفید تولید کنیم و احتمالاً این میزان حتی بیشتر نیز خواهد بود. اگر چه بارندگی‌های مراد ممکن است موجب خوابیدگی برنج شده باشد اما با چند روز تابش نور خورشید و گرما، برنج‌ها دوباره شاداب می‌شوند.

■ **نبود آمار دقیق از تولید برنج**

در حالی که برخی بر این باورند تولید برنج در کشور مناسب است، سیدتقی جعفریان، رئیس هیات مدیره کارخانجات تولید برنج در شمال کشور و عضو انجمن تولیدکنندگان و تأمین‌کنندگان برنج ایران در گفت‌وگو با «وطن امروز» تأکید کرد که هیچ آمار دقیقی از سطح زیر کشت و میزان تولید برنج در کشور وجود ندارد. وی تصریح کرد: بارها اعلام کرده‌ایم که به آمار دقیق نیاز داریم اما هیچ‌کس اطلاعاتی در این زمینه ارائه نمی‌دهد. ما مکرراً خواستهایم میزان تولید مشخص شود تا واردکنندگان و دولت از وضعیت برنج کشور آگاه باشند اما هیچ اطلاعاتی در دسترس نیست.

جعفریان همچنین مدعی شد آمار تولید برنج به طور قابل

مقایسه کیفیت برنج ایرانی با برنج وارداتی از هند

بویژه در پخت زیاد چسبیده شود. این برنج‌ها معمولاً نیاز به آب بیشتری دارند و زمان پخت آنها ممکن است بیشتر باشد.

۳- ظاهر و دانه

برنج ایرانی: برنج ایرانی معمولاً دانه‌های کوتاه‌تری دارد و به رنگ سفید و شفاف است. این برنج‌ها از نظر ظاهری جذابیت خاصی دارند.

برنج هندی: برنج باساماتی هندی دانه‌های بلند و باریکی دارد که پس از پخت به طور خاصی نمایان می‌شود. این ویژگی باعث می‌شود در برخی غذاها بویژه پلوی هندی مورد استفاده قرار گیرد.

۴- محتوای نشاسته

برنج ایرانی: محتوای نشاسته در برنج ایرانی معمولاً متعادل است و به همین دلیل هنگام پخت بخوبی پخته می‌شود و طعمی مناسب دارد.

برنج هندی: برنج باساماتی معمولاً دارای مقدار بالاتری نشاسته است که می‌تواند در برخی موارد باعث چسبندگی شود.

۵- تأثیرات محیطی و زراعی

برنج ایرانی: کشت برنج ایرانی به طور عمده در شرایط خاص

سه‌شنبه ۲۰ شهریور ۱۴۰۲

وطن‌امروز | شماره ۴۱۲۶

اقتصادی

وضعیت واردات برنج

■ **ضرورت ترخیص برنج وارداتی از گمرک برای تنظیم بازار**

کشاورز تأکید کرد باید به نظرات تولیدکنندگان، کارخانه‌داران و مسؤولان مربوط توجه شود. وی گفت: در مقطعی برنج خارجی به کشور وارد شد اما تا پیش از ۳۱ تیرماه از گمرک ترخیص نشده و در آنجا رسوب کرده است. در حالی که هزینه‌های مربوط به نگهداری، انبارداری و سرمایه‌گذاری پرداخت شده، این وضعیت آسیب‌هایی به همراه دارد که به افزایش قیمت تمام‌شده منجر می‌شود.

وی پیشنهاد کرد به وزیر جهاد کشاورزی اعلام شود که حداقل بخشی از این برنج باید وارد بازار شود تا به تنظیم آن کمک کند و سپس بررسی شود آیا با توجه به موجودی گمرک، نیازی به واردات بیشتر وجود دارد یا خیر. این اقدام می‌تواند به دولت، مردم و بازار کمک کند تا از رکود برنج ایرانی و افزایش قیمت‌ها جلوگیری شود.

■ **تفاهمنامه همکاری بین بخش خصوصی و دولتی برای حمایت از خرید برنج ایرانی**

کشاورز دربراره حمایت‌های دولت توضیح داد: طبق اطلاعات انجمن تولیدکنندگان و تأمین‌کنندگان برنج ایران، تفاهمنامه‌ای میان دولت و بخش خصوصی به امضا رسید که بر اساس آن، مشارکت‌کنندگان در طرح خرید برنج ایرانی مشوق‌هایی در یافت خواهند کرد. این کار به تلاوم طرح و ایجاد شرایطی برای رونق و توسعه بازار و همچنین بهبود کیفیت و کمیت برنج ایرانی کمک می‌کند. وی افزود: تفاهمنامه‌ای با استانداری مازندران منعقد شده و دستورالعمل نحوه مشارکت بخش خصوصی در خرید برنج ایرانی به رؤسای سازمان‌های جهاد کشاورزی در ۳ استان شمالی ابلاغ شده است. طبق دستور وزیر جهاد کشاورزی، مشارکت‌کنندگان در این طرح از مساعدت‌هایی برای واردات برنج برخوردار خواهند شد.

■ **تعیین میزان واردات برنج بر اساس وضعیت تولید**

کشاورز با تأکید بر اینکه میزان واردات هر ساله با توجه به وضعیت تولید مشخص می‌شود، توضیح داد: «مشوق‌هایی که به عنوان مشوق واردات برنج به شرکت‌ها ارائه می‌شد، باید از محل واردات تعین شده تأمین می‌شد و این مشوق‌ها قرار نبود به افزایش واردات منجر شوند، بنابراین سازمان‌های جهاد کشاورزی در ۳ استان شمالی موظف بودند گزارشی از مجموع برنج خریداری شده توسط هر شرکت تهیه و به وزارت جهاد کشاورزی ارسال کنند تا معاونت توسعه بازرگانی این وزارت‌خانه بر اساس عملکرد شرکت‌ها به آنها مساعدت‌هایی برای واردات برنج اختصاص دهد». دبیر انجمن تأمین‌کنندگان برنج ایران با اشاره به اینکه از دی‌ماه سال ۱۴۰۲ تاکنون هیچ گزارشی در این زمینه ارائه نشده، گفت: چند جلسه با مدیران وزارت جهاد کشاورزی برگزار کرده‌ایم و آخرین جلسه در اوایل شهریور با حضور معاون توسعه بازرگانی و مدیران جهاد کشاورزی استان‌های شمالی برگزار شد. در این جلسه مصوب شد در اسرع وقت گزارش‌ها ارائه شود اما متأسفانه هنوز پس از ۸ ماه هیچ گزارشی به دست ما نرسیده است.

وی ادامه داد: انجمن تولیدکنندگان و تأمین‌کنندگان برنج ایران حمایت از تولید داخلی را در اولویت می‌داند اما بر این باوریم که حمایت از تولید و واردات باید منطقی و با در نظر گرفتن اولویت‌ها باشد. در ابتدای سال ۱۴۰۲، به دعوت

وزارت جهاد کشاورزی و استانداران شمالی، شرکت‌های عضو انجمن در طرح خرید برنج ایرانی مشارکت کردند. این مشارکت از یک سوماع رسوب برنج تولید سال ۱۴۰۱ در انبار کشاورزان شد و از سوی دیگر، قیمت برنج ایرانی را تعدیل کرد و آن را به سفره خانوارها بازگرداند. با تصویب و ابلاغ دستورالعمل و مشارکت شرکت‌های بزرگ و توانمند که امکان فرآوری و توزیع مستقیم در فروشگاه‌های زنجیره‌ای را دارند، بازار برنج ایرانی در ابتدای زمستان سال گذشته با رونق مثبتی مواجه شد.

کشاورز همچنین با اشاره به اینکه تعلق و تأخیر مدیران جهاد کشاورزی در ۳ استان شمالی آسیب‌های جدی به بازار برنج کشور زده است و افزود: این تعلق باعث شده شرکت‌ها تمایلی به مشارکت دوباره در طرح خرید برنج ایرانی نداشته باشند و همچنین موجب افزایش قیمت برنج ایرانی می‌شود. معطل ماندن واردات برنج برای تأمین کسری بازار به بیش از ۵۰ میلیون نفر از جمعیت کشور که در دهک‌های کم‌برخوردار قرار دارند، آسیب می‌زند.

دبیر انجمن واردکنندگان برنج درباره سطح زیر

کشت برنج و نیاز یا عدم نیاز به واردات به «وطن امروز» گفت: اگر به شرایط ساخت و ساز و تغییرات اقلیمی توجه کنیم، سطح زیر کشت برنج در کشور نسبت به سال‌های گذشته کاهش نیافته است.

با این حال، کشاورزان و تولیدکنندگان برنج در شمال کشور که اعضای انجمن نیز هستند، اعلام می‌کنند بر اثر بارندگی‌های اخیر، حدود ۳۰ درصد از محصولات آسیب دیده و در فصل زراعی جدید، تولید برنج حدود ۳۰ درصد کاهش یافته است. این افراد، کشاورز و کارخانه‌دار هستند و اطلاعات آنها قابل اعتماد است.

مسیح کشاورز ادامه داد: موضوع مهم این است که براساس مشاهدات میدانی، کشاورزان و کارخانه‌داران اعلام می‌کنند برنج شالی‌هایی که به کارخانه وارد می‌شود، نسبت به سال گذشته ۳۰ درصد کمتر است. اگر چه ممکن است به اندازه سال قبل شالی برداشت شده باشد اما به دلیل آسیب‌هایی که به خوشه‌ها وارد شده، ۳۰ درصد از آن قابل فرآوری نیست

وی همچنین به نبود ذخیره برنج ایرانی در انبارهای کشور اشاره کرد و گفت: در سال ۱۴۰۲، بخش خصوصی به این موضوع ورود کرد تا هم برنج باقیمت مناسب به خریداران برسد و هم کشاورزان دچار ورشکستگی نشوند اما امسال شرایط متفاوت است. هنوز شرکت‌های بزرگ برای خرید برنج اقدام نکرده‌اند، زیرا دولت مشوق‌هایی که وعده داده بود را ارائه نکرد و این باعث شده شرکت‌ها تمایلی به سرمایه‌گذاری نداشته باشند.

کشاورز افزود: برداشت و خرید و فروش برنج به‌صورت سنتی انجام می‌شود که این امر نمی‌تواند به بهبود قیمت‌ها و جلوگیری از رکود کمک کند. قدرت خرید برنج ایرانی کاهش یافته و نیاز است بخش خصوصی، بویژه فروشگاه‌های زنجیره‌ای، به این مساله ورود کرده و برنج را خریداری و به بازار عرضه کنند. ما بارها این نظرات را به طور رسمی به دولت اعلام کرده‌ایم.

■ **چالش‌های قانونی واردات برنج**

دبیر انجمن واردکنندگان برنج درباره برنج خارجی اظهار داشت: متأسفانه از سال ۱۳۹۰ روندی آغاز شد که دولت مقادیر زیادی برنج وارد و سپس اعلام کرد برای حمایت از تولید داخلی، ممنوعیت واردات را به تصویب رسانده است. این ممنوعیت در حال حاضر نیز در حال اجراست. مشکل اینجاست که اگر سال ۱۴۰۲ این ممنوعیت برقرار شده، به این دلیل بود که سال ۱۴۰۱ حدود یک میلیون و ۴۰۰ هزار تن برنج وارد کشور شد و اگر یک میلیون و ۲۰۰ هزار تن آن مصرف شده باشد، حدود ۲۰۰ هزار تن به سال ۱۴۰۲ منتقل شده، بنابراین نگرانی خاصی وجود نداشت.

وی درباره میزان واردات در سال جاری گفت: حدود ۴۵۰ هزار تن برنج قبل از شروع ممنوعیت وارد شده و امسال نیز به همین میزان برنج به کشور وارد شده است اما از آنجا که سال گذشته ذخیره‌ای وجود داشت که بازار را آرام می‌کرد، در حال حاضر چنین ذخیره‌ای وجود ندارد. واردکنندگان در ماه‌های مرداد و شهریور که در نیمه آن هستیم، حتی یک کیلو برنج نیز برای عرضه ندارند و این کمبود در سطح بازار منجر به افزایش قیمت و گران‌فروشی خواهد شد.

کشاورز ادامه داد: ممنوعیت واردات برنج به بهانه حمایت از تولید داخلی نه تنها به رونق برنج ایرانی کمک نکرد، بلکه به اقبال آسیب‌پذیر جامعه که برنج پاکستانی و هندی مصرف می‌کردند آسیب زد، زیرا اکنون مجبورند برنج ایرانی را با قیمت‌های بالاتر خریداری کنند. در شرایطی که بازار خالی است و مردم نمی‌توانند برنج ایرانی بخرند، این ممنوعیت منطقی به نظر نمی‌رسد.

وی افزود: حدود ۶۰ درصد جمعیت، بویژه ۶ دهک پایین، برنج خارجی مصرف می‌کنند. ممنوعیت واردات در حالی که به نفع تولید داخلی به نظر می‌رسد، در واقع به ضرر مردم و سطح برنج خارجی که با کمبود مواجه شده است، تمام می‌شود. اگر دلال‌ها بخشی از برنج ایرانی را خریداری کنند، به دلیل افزایش قیمت برنج خارجی، برنج ایرانی نیز گران‌تر خواهد شد و این مساله به رکود برنج ایرانی و ضرر کشاورزان دامن می‌زند. باید به این واقعیت به طور منطقی نگاه کرد و شعارهایی مانند افزایش تولید برنج نسبت به سال ۱۴۰۰ را بدون مستندات علمی و میدانی نادرست دانست.

